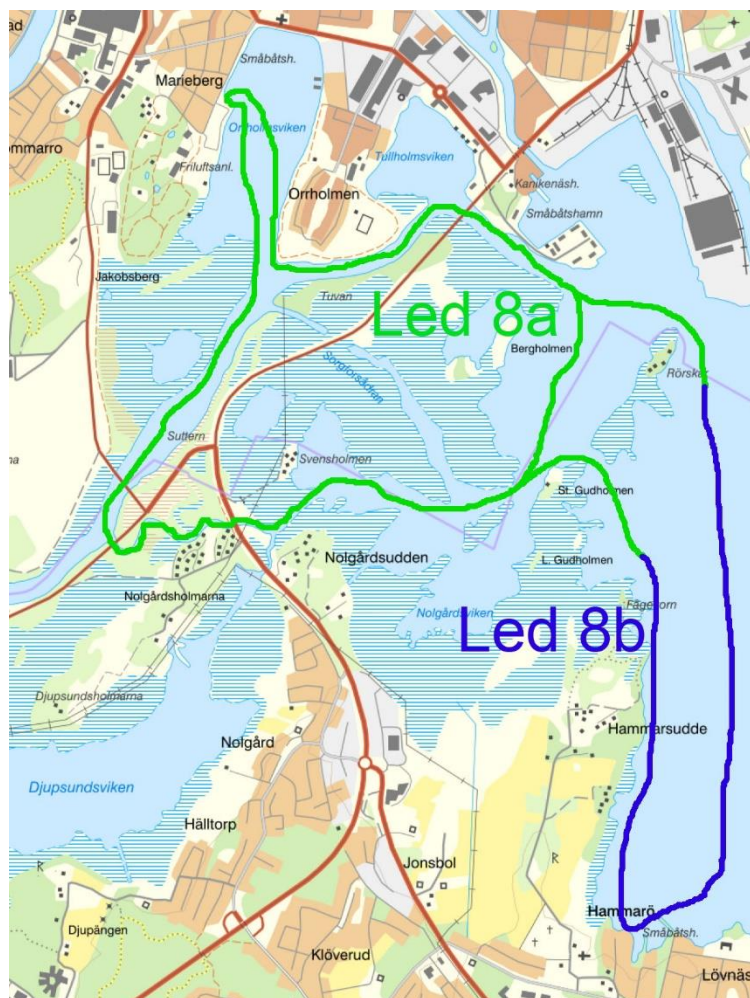


8. Skyddade turer i Klarälvsdeltat



Mellan Karlstad och Hammarö rinner Klarälven ut i Vänern, både åt öster och åt väster. Klarälvens delta bildar vikar och öar och skapar ett paddellandskap som saknar motstycke. Skyddade vatten som passar både nybörjaren och den mer erfaren paddlaren, i många passager har man svår att förstå att man är så nära staden. Lövskogen och grönskan omsluter älven och du färdas som i en egen värld.

Längd: ca 8km, turen kan förlängas med paddling till Hammarö Skärgårdsmuseum (+ ca 5km) Led8b, eller med Led 8c paddling ut till Skoghall och Dingelsundet ca +12km.

Tidsåtgång: 2-3 timme Led 8a, + 2 timmar Led 8b och 3-4timmar för led 8c.

Svårighetsgrad: **Lätt:** paddling i Klarälvens delta är skyddad och området passar bra för nybörjare. Led 8b och en kort passage på led 8c vid Skoghall bedöms som medelsvår Anpassa alltid paddlingen till din erfarenhet och undvik paddling vid hård vind.

Lämplig för: Turlerna passar både för Kajak, Kanadensare och Paddelbräda.

Start: Starta vid Mariebergsskogens parkering.

Naturskydd: När du paddlar turlerna i Klarälvens delta befinner du dig till största delen i ett naturskyddsområde, "Natura 2000" område. Det främsta bevarandesyftet med Natura 2000-området Klarälvsdeltat är att bevara områdets variationsrikedom, i synnerhet naturtyperna *Naturligt näringsrika sjöar*, *Svåmlövskog* och *Fuktängar*. De strukturer som ska prioriteras inom området är sammanhängande vassbälten och vassmosaik, fria vandringsvägar för fisk, äldre lövskog med god tillgång på död ved och betade strandängar.

På många ställen syns spår efter bäver, fällda träd, bävervägar eller hyddor. Paddlar du på kvällen eller tidigt på morgonen finns stora chanser att se en skymt av dessa skygga djur.

Visa hänsyn när du vistas i naturen, tänk på att du med kajak färdas tyst och kan överraska häckande fåglar eller familjer med ungar.

Fiske: Fiske med handredskap är tillåten, dvs med spö, pilk eller liknande rörliga redskap som är utrustade med lina och därtill högst tio krokar. Fisk av följande arter får endast fångas om den håller följande minimimått: Lax 60 cm, Öring 60 cm, Gös 45 cm. Fångst som inte uppfyller minimimåtten ska omedelbart sättas tillbaka i sjön. Ovanstående fiskarter får inte föras i land i kapat skick. Fiske av Ål är förbjuden, Fångst av lax och öring som inte är märkt genom att fettfenan är bortklippt är förbjuden under hela året. Vid handredskapsfiske, får man fånga och behålla sammanlagt högst tre laxar eller öringar per fiskare och dygn.

Fiske av vissa arter är förbjudet under lekperioder, mer information om förbudsområden och datum, kontakta:

Länsstyrelsen i Värmlands län: Telefon: 010-224 70 00, www.lansstyrelsen.se/varmland

Vägbeskrivning startplats:

Norr om Mariebergsskogens parkering i Karlstad, en liten badvik fungerar bra som startplats. Parkeringen är avgiftsfri. Följ skyltning mot Mariebergsskogen eller navigera till "Långövägen, KARLSTAD". Det går tillfälligt att köra ner mot båtisättningsrampen för avlastning.

Ledbeskrivning:

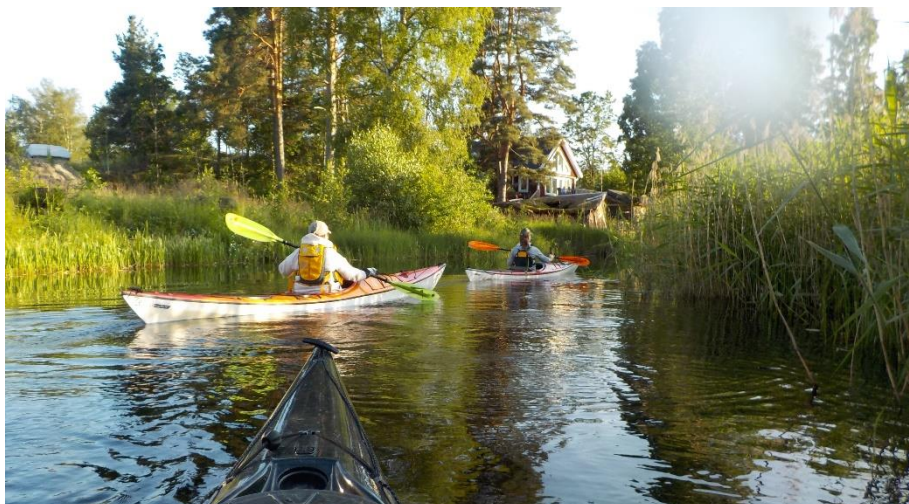
Led 8a: Morbrors ådra, är den tur som vi oftast använder oss av som guidad kvällstur eller bäversafari. En lagom lång tur för nybörjare som tar ca 3 timmar, vi ser inte bäver varje gång men faktiskt ganska ofta.

På Orrholmsviken och på älven är det under sommaren ganska mycket båttrafik, se upp med båtbusarna som ska in till bryggorna vid Orrholmen och Mariebergsskogen. Paddla efter stränderna där inte båtarna vågar åka och var aktsam när du byter sida på t ex på älven.

Efter sjösättning paddlar du söderut på Orrholmsviken mot öppningen ut mot Klarälven.

Ute vid Klarälven kan du välja vilket håll du vill paddla turen, vi paddlar oftast åt vänster. Då har vi medström på älven både nu i början och sedan på slutet. En nackdel kan vara att man kan få motvind när man ska paddla söderut mot Nolgårdsviken. Paddlar du åt andra hållet, dvs åt höger får du motström i älven vilket normalt inte är något problem på sommaren eftersom strömmen då är ganska svag.

Vi paddlar turen medsols och håller till vänster när vi kommer ut på Klarälven, paddla gärna på vänster sida där är älven grund och inga båtar åker där. Korsa älven när ni kommer fram till Tullholmsviken, paddla under bron till Hammaröleden och följ vasskanten. När vassen upphör ska vi paddla söderut, det brukar ligga en boj med fartbegränsning 5knop nere vid St.Gudholmen som man kan ta sikte på.



I **Nolgårdsviken** finns det stora områden med vass som gömmer ett rikt fågelliv, det finns några kanaler som går att paddla i. Efter St.Gudholmen håller vi snett till höger tills vi ser stugorna vid Svensholmen. Håll riktningen mot stugorna men paddla inte ända fram, ett par hundra meter innan går det in en kanal till vänster i vassen, det är utloppet från "Morbrors ådra".

Morbrors ådra är ett smalt biflöde till Klarälven som är mycket trevligt att paddla. Där finns gott om bäver och om man paddlar på morgonen eller kvällen finns det goda chanser att stöta på dessa fascinerande djur. Även om man inte möter någon bäver kan man se tydliga spår i naturen, fällda träd, gnagda grenar, gångar i vassen, stigar upp på land och bäverhyddor. Håll hela tiden till höger, för att undvika att hamna i villaträgårdarna som ligger på södra sidan av ådran. I början är det en del bebyggelse men sista biten upp till Klarälven får man känslan av att vara i betydligt mer exotiska paddelvatten.



Åter i **Klarälven** är du när du passerat under en bro. Om du inte tänker paddla "led 8c" följer du älven åt höger tillbaka till Orrholmsviken och Mariebergsskogen.

Led 8b, Hammarö Skärgårdsmuseum ligger på öns norra sida alldeles vid Hammarösjön som är en fjärd mellan Hammarö och Karlstad. Skärgårdsmuseet är lättillgängligt för den som paddlar och nära museet finns också Hammarö kulturbygd. **Hammarö Kulturbygd** sträcker sig från Hammars uddes nordspets till Södra kyrkogården och är av riksintresse för sitt stora kultur- och naturvärde. Inom området finns förutom vår vackra gamla kyrka och Skärgårdsmuseet även Hembygdsgården, Sockenstugan från 20-talet, Hammars gård, som numera är församlingshem, och gravhögar från vikingatiden. Dessutom är Hammars udde ett populärt utflyktsmål med sin vackra natur, sina vandringsstigar och ett fågeltorn.



Skärgårdsmuseet har utställningar om livet i sknärgården med en unik samling av utrustning från äldre fiske på Väneren. Det finns också en utställning om livet på fyrplatser och man kan studera ett antal almogebåtar.

Du kan förlänga paddlingen längs Led 8a ner till Skärgårdsmuseet. När du paddlat under Hammaröleden paddlar du rakt fram och rundar ön Rörskår som ligger rakt fram utanför Klarälvens mynning. Paddla sedan rakt söder ut och följ östra sidan av Hammars udde. Till vänster om kyrkan ligger skärgårdsmuseet i en gul villa, där finns strand så att det går att gå i land.

När du paddlar tillbaka behöver du inte runda Rörskår utan kan paddla genom vassbältet norr om "St. Gudholmen" och kommer då tillbaka till "Led 8a".

Led 8c, Dingelsundet. Paddlingen i Klarälvsdeltats västra grenar ger en lite längre tur, den kan kopplas samman med de kortare 8a och 8b och ger då en lagom heldagsutflykt. Den kan naturligtvis även paddlas som en fristående tur.

Om du har paddlat "Led 8a/b" och tänker fortsätta med 8c tar du vänster när du kommer ut tillbaka på Klarälven från Morbrors ådra.

När du paddlat över Orrholmsviken och kommer ut till Klarälven tar du till höger och paddlar motström under Jakobsbergsbron och fortsätter upp till förgreningen ut mot Skoghall. Vid förgreningens norra sida ligger "Knapptadvikens naturreservat", **Knapptadviken** som är en del av ett större obebyggt våtmarksområde med höga naturvärden. I området finns en vandringsled med fågeltorn, grillplatser och rastplatser. Vid den högra stranden alldeles efter att svängt in i Skoghallsådran är det grunt och lätt att stiga i land.

Efter ca 100m finns ytterligare en förgrening, Skoghallådran till vänster och Dingelsundsådran till höger. Du kan välja vilken riktning du vill paddla, det vanligaste är att paddla till Skoghall först sedan tillbaka från Dingelsundet. Eftersom den vanligaste vindriktningen på sommaren är syd-sydväst får man då medvind från Skoghalls bruk till Dingelsundet.



Njut av paddlingen ner mot Skoghall, innan du når ut till Väneren passerar du en småbåtshamn och både väg- och järnvägsbro. I mynningen mot Väneren ligger Skoghalls Bruk med verksamheter på båda sidorna av älven.

Fram till 1991 flottades timmer från skogarna i Värmland på älven, fram till bl a Skoghalls Bruk. Redan 1830 bildades en flottningsförening och under lång tid bogserades timmerbuntar genom Karlstad med Lustenbåtarna. Som mest arbetade 1800 personer med flottningen och timmer motsvarande 26 000 timmerbilar transporterades.

Skoghalls Bruk är en anläggning i Skoghall inom Stora Enso som grundades 1917. Bruket är en av världens största tillverkare av livsmedelskartong. Företaget utvecklar och producerar vätskekartong till förpackningar för bland annat juice, mjölk och vin, men även kartong till förpackningar för torra livsmedel.

Skoghalls Bruk är ett integrerat kartongbruk där en stor del av massan som används vid framställningen av kartongen tillverkas på plats. Här finns två massafabriker, en för sulfat/kemisk massa och en för CTMP/mechanisk massa, som båda baseras på barrved. Därutöver köps kortfibrig lövvedsmassa för kartongens ytskikt.



Skoghalls Bruks årliga produktion överstiger 700 000 ton kartong. Den svenska marknaden svarar för 15 procent av volymerna och 85 procent exporteras.

Sammanlagt arbetar ca 700 personer på bruket, vilket gör dem till en av Värmlands största arbetsgivare.

När du paddlar ut från älven finns ett inhägnat område som antagligen använts för förvaring av timmer som flottats på älven. Området kan passeras, det finns en öppning i södra änden och en i norra änden. Men paddla gärna runt och besök Vickholmsskären som ger en fin känsla av skärgård, söderut har du där också en fin utsikt ut mot Väner.



Härifrån är det ca 2,5km fin paddling på Vätern till Dingelsundet. Det är en del bebyggelse efter stranden, visa hänsyn och paddla inte för nära privata bostäder. Det finns flera uddar med fina berghällar som går ut i vattnet.

Leden passerar inte igenom Dingelsundet som är sundet mellan Lilla Skårholmen, Tattarholmen och land, paddla gärna igenom sundet, det är bebyggelse på båda sidor.



Runt utloppet från Dingelsundsådran finns mycket bebyggelse men det är lätt att hitta utloppet där du ska paddla tillbaka uppför älven. Det är vid normalt vattenstånd inte särskilt strömt utan det går bra att paddla motströms. Längs stränderna är det smala vassridåer som ger miljöer för ett rikt fågelliv. När du paddlat under broarna och kraftledningen är det en sträcka utan störande bebyggelse. Njut av stillheten trots att du inte befinner dig långt från bebyggelse. När du kommer tillbaks till Klarälvens bredare huvudfåra har du en in sista paddling tillbaka till Mariebergsskogen. Håll gärna till vänster så kommer du mer undan från eventuella båtar. När du når Orrholmsviken svänger du till vänster och har då en kort paddling tillbaka till startpunkten.

Karta

